

2695

245

6-16

245

Ճ-16

«Նոր-Գար» - 1900

Ա. ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆ

ԵՒ

ՅԱՌԵԼՈՒԱԾ

Յարմարեցրած նորումների համար

Կազմեց Շ.

280

Ճ-Շ

ԲԵ 2001

Ա. Խ ա շ Կ ի ա

Տպարան Խ. Ամարեանցի.

1900

2010

803
6-16

280
953-6

Ա. ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԵՐԳԵՑՈՂ ՈՒԹԻՒՆ

(Դպրանոցի բաժին)

Ա.

1003
20315

Յարմարեցրած նորրանների համար

Տպարան Խ. Սամարեանցի.

1900

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 30-го Іюня 1900 г.

11601

Ըստ քարձու հրամանի Նորին Ս. Օծութնան

Վեհափառ Հայրապետի:

Քահանայի զգեստաւորելու ժամանակ:

1. Խորհուրդ խորին անհաս անսկիզբն,
Որ զարդարեցեր զվերին պետութիւնդ
Ի յառաջաստ անմատոյց լուսոյն
Գերապանձ փառօք զդասս հրեղինաց:
2. Անճառահրաշ զօրութեամբ
Ստեղծեր զԱդամ պատկեր տիրական
Եւ նազելի փառօք զգեստաւորեցեր
Ի դրախտն աղենի տեղի բերկրանաց:
3. Զարչարանօք քո սուրբ Միածնին
Նորոգեցան արարածք ամենայն
Եւ վերստին մարդն անմահացաւ
Զարդարեալ ի զգեստ անկողոպտելի:
4. Անձրեւածին բաժակ հրահոսան,
Որ հեղեր յառաքեալսն ի սուրբ վերնատանն,
Հե՛ղ և ի մեզ հոգիդ սուրբ Աստուած
Ընդ պատմութեանի քո զիմաստութիւն:
5. Տան քուժ վայել է սրբութիւն,
Որ զգեցար զվայելչութիւն.
Սրբութիւն փառաց ընդ մէջ քո ածեալ,
Պատեա զմէջս մեր ճշմարտութեամբ:

6. Որ զարարչագործ բազուկս քո
Տարածեցեր ընդդէմ աստեղաց,
Հաստատեա՛ զբազուկս մեր կարողութեամբ՝
Համբարձմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդելի:
7. Իբևամամբ թագ ի գլուխ պատեսցես
Զմիտս և զգայարանս,
Խաչանիշ ուրարմամբ ըստ Ահարովնի՝
Ծաղկեալ ոսկեթել ի զարդ խորանի:
8. Բամից բուրբից տիրապէս Աստուած,
Պետական նափորտապատ սիրովդ
Զմեզ զգեստաւորեցեր՝
Քուժ սուրբ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր:
9. Թագաւոր երկնաւոր,
Զեկեղեցի քո անշնորժ պահեան,
Եւ զերկրբազուս անուանըդ քում՝
Պահեան ի խաղաղութեան:

Մ Ե Վ Ե Կ Ի Ն Ե Բ

I. Նախ քան լ'ենդեդին.

ա) Ընտրեալդ Աստուծոյ,
Ո՛վ երջանիկ սուրբ Հայրապետ:

բ) Յորժամ մտցես ի սուրբ խորան,
Անդ լիչեսցես զմեր ննջեցեալսն:
Յորժամ առնես զպատարագս,
Յիշեա և զիս զբազմամեղս:

II. Աւետման, ծննդեան, Աստուածածնի.

Աչքն ծով ի ծով ծիծաղախիտ
Ծաւալանայր յառաւօտուն՝
Երկու փայլակնաձև արեգական նման:

Յարութեան, Եկեղեցոյ, Կիրակէների.

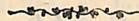
Այսօր մեռեալք ընդ կենդանեացս
Զայնէին՝ աւետիս, յարեալ Քրիստոս:

Այսօր Հարսըն լուսոյ

Զգեցեալ ծիրանի՝ արեամբ գեղեցիկ:

Կիւրակէնքի եւ ծաղկազարդի.
 Ի կոյս վիմէն լաշեաւ այօր
 Եւ զգերեալսն ի գերողէն ազատեաց:

Յիսուս Քրիստոս եմուտ այօր
 Ի սուրբ քաղաքն Երուսաղէմ
 Ովսաննա երգով:

Սրբոց տօներին.

Յայս յաբկ նուիրանաց
 Ուխտի տեառն տաճարիս
 Ժողովեալքս աստանօր ի խորհուրդ պաշտման
 Պաղատանաց առաջիկայ սուրբ պատարագիս,
 Խնկօք անուշիւք խումբ առեալ պարեմք
 Ի վերնայարկ սրահս խորանիս.
 Ուղղութեամբ ընկալ զաղօթս մեր,
 Որպէս բուրումն անուշահոտ
 Խնկոց, ստաշխից և կինամոնաց:
 Եւ զմատուցողս պահեա սրբութեամբ
 Միշտ և հանապազ քեզ սպասաւորել:

Բարեխօսութեամբ մօրքո և կուսի
 Ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնէից:
 Որ գերագոյնքան զերկինս պայծառացուցեր
 Սուրբ զեկեղեցի արեամբ քով Քրիստոս:
 Եւ ըստ երկնայնոցըն կարգեցեր ի սմա
 Զդասս առաքելոց և մարգարէից,
 սուրբ վարդապետաց:

Այօր ժողովեալ դասք քահանայից,
 Սարկաւագաց, դըպրաց և կղերիկոսաց:
 Խուռնկ մատուցանեմք առաջի քո Տէր,
 Յօրինակ ըստ հնումըն Զաքարիայ:
 Ընկալ առ ի մէնջ զխնկանուէր մաղթանս,
 Որպէս զպատարագն Աբէլի, զՆոյի և զԱբրահամու:
 Բարեխօսութեամբ վերին քո զօրաց
 Միշտ անշարժ պահեա՛ զԱթոռ Հայկազնեայց:

(Սարկաւագ-Օրհնեա տէր:
Քահանայ-Օրհնեալ Թագաւորութիւնն . . .

(Ճ ա Տ ա Տ ա - ր)

Սրկ-Եւ ևս խաղաղ... օրհնեա տէր:

Քհ-Օրհնութիւնն... խաղաղութիւնն ամենեցուն:

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ-Սատուծոյ երկը . . .

Առաջի քո տէր:

Քհ-Տէր Սատուծ մեր . . .

(Ճ ա շ ա - շ ա ր ա ի ա ն)

Սրկ-Օրհնեա տէր:

Քհ-Ձի քո է . . .

Սրկ-Պաօստումէ:

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հրգոր,

սուրբ և անմահ,

Որ յարեար ի մեռելոց,

ողորմեա մեզ: (Յ աճ աճ)

Որ խաչեցար վասըն մեր (Խ ա շ ի է - ր ք ո յ ա յ տ ն ե ց ար)

Որ յայտնեցար վասըն մեր (Յ ա յ ա յ տ ն ե ց ար)

Որ ծընար և յայտնեցար վասըն մեր (Ծ ը ն ար է ա ն)

Որ եկիր և գալոցդ ես (Ծ ա յ լ ո ց զ զ ք ան ք ան)

Որ համբարձար փառօք առ Հայր յերկինս (Հ ա մ Բ ա Ր Յ Գ ա ն)

Որ եկիր և հանգեար յառաքեալսն (Հ ա գ է գ ա շ ա տ է ա ն)

Որ յայտնեցար ի Թափոր լերին (Վ ա ր ր ա յ ա լ ա ի)

Որ եկիր ի փոխումն մօր քո և կուսի (Ա ծ ի ի Վ Է ր ա ի)

Սրկ-Եւ ևս խաղաղութ . . .

Տէր ողորմեա: (Յ աճ աճ)

Սրկ-Վասն հոգոցն հանգուց . . .

Յիշեա տէ՛ր և ողորմեա,

Տէր ողորմեա,

Քեզ տեառնրդ յանձն եղիցուք,

Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա,

տէր ողորմեա:

(Ճ ա շ ա - գ ի ր է)

Քհ-խաղաղութիւն . . .

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ-Երկիւղածութեամբ . . .

Քհ, կամ Սրկ-Սրբոյ աւետարանի . . .

Փառք քեզ տէր Աստուած մեր:

Սրկ-Պաօստումէ:

Ասէ Աստուած:

(Ճաշու աւետարան . . .)

Փսոօք քեզ տէր, Աստուած մեր:

(Հաւատարմ . . .)

Արկ-Եւ ևս խաղաղութ.

Տէ՛ր ողորմեա:

Արկ-Եւ ևս հաւատով . . .

Կեցո տէր:

Արկ-Զժամն սուրբ . . .

Ենորհեա տէր: (4 անգամ)

Արկ-Եւ ևս միաբան . . .

Տէր ողորմեա, քեզ տեառնորդ յանձն եղիցուք,
Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա,
տէր ողորմեա:

Արկ-Օրհնեա տէր:
Քհ-Որպէս զի . . . խաղաղութ . . .

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Արկ-Աստուծոյ երկըբ . . .

Առաջի քո տէր:

Քհ-Խաղաղութեամբ քով . . .
Արկ-Օրհնեա տէր:

Քհ-Տէր Աստուած օրհնեսցէ . . .

Ամէն:

Արկ-Մի օք յերաւակց . . .

Մարմին տէրունական և արինն փրկչական
Կայ առաջի, երկնային զօրութիւնք
յաներևոյթս

Երգեն և ասեն անհանգիստ բարբառով.
Սուրբ, սուրբ, սուրբ տէ՛ր զօրութեանց:

—◆◆◆—
Սրբասացութիւններ

Ծննդեան, Վարդավ., Աստուածածնի.

Բազմութիւնք հրեշտակաց և զօրաց երկնաւորաց
Իջեալ ի յերկնից ընդ Միածին թագաւորին.
Ո՛րք—

Երգէին և ասէին՝ սա է որդին Աստուծոյ,
Ամենքեան ասացուք՝ ուրախ լերուք երկինք
Եւ ցընծասցեն հիմունք աշխարհի,
Զի Աստուածն յաւիտենական
Ի յերկրի երևեցաւ և ընդ մարդկան շրջեցաւ,
Զի կեցուցէ զանձինքն մեր:

—◆◆◆—

Ձատկի եւ Խաչի.

Ով է որպէս տէր Աստուած մեր,
Խաչեցաւ վասն մեր, թաղեցաւ
Եւ յարեալ—

Հաւատարիմ եղև աշխարհի և համբարձաւ փառօք.
Եկալք ժողովուրդք, զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս
Երգեսցուք նրմա ասելով՝ սուրբ, սուրբ,
Սուրբ ես տէ՛ր Աստուած մեր:

Կհրակէնքի եւ այլն.

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ
Լոցեր Աստուած գքո սուրբ զեկեղեցի.
Հագա՛րք—

Հագարաց հրեշտակապետք կան առաջի քո
Եւ բիւրք բիւրոց հրեշտակք պաշտեն ըզբեզ տէր
Եւ ի մարդկանէ հաճեցար ընդունել զօրհնութիւն
Ձայնիւ խորհրդականաւ սուրբ, սուրբ,
Սուրբ տէ՛ր զօրութեանց:

Հայրապետաց, մարգարէից եւ այլն.

Սմենակալ ես, տէր զօրութեանց,
Որ թագաւորք ես յաւիտենից,
Որ նըստիս յերկնից ի յերկինս

Եւ լոյս ծագես յարարածրս քո.—
Որ խոնարհութեամբ իջեր ի յերկնից,
Քեզ պատարագըս մատուցանեմք
Եւ սուրբ զանունըդ քո փառաւորեմք,
Տէր, որ պըսակիչդ ես քոյ սըրբոյ (հայրապետոյ)
Վասն զի սոքա է՞ մեզ բարեխօս,
Տէ՛ր Սմենակալ, ի քում յարքայութեանդ:

Մարտիրոսաց.

Սըրբութիւն սըրբոց մեծ և ահաւոր
Եւ զինուորութիւնք հրեշտակաց
Օրհնեն ըզբեզ և ասեն՝
Փառք—ի բարձունս Աստուծոյ
Եւ յերկիր խաղաղութիւն:

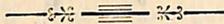
Յնչնցելոց.

Վասն յիշատակի հանգուցելոց
Ընկալ հայր սուրբ մարդասէր
Ըզպատարագս, եւ—

Համարեա զհոգիս նոցա

Ի թիւս սըրբոց քոց յարքայութեանդ երկնից,
Մանաւանդ զի հաւատով
Մատուցուք ըզպատարագս,

Հաշտեսցի Աստուածութիւնդ
Եւ հանգուցէ զհոգիս նոցա:

Սրկ.-Եւ ևս խաղաղութ . . .

Տէ՛ր ողորմեա:

Սրկ.-Եւ ևս հաւատով . . .

Կեցո տէր և ողորմեա:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:

Քհ.-Շնորհք . . . խաղաղութիւն . . .

Եւ ընդ հողւոյդ քում:

Սրկ.-Աստուծոյ երկըր . . .

Առաջի քո տէր:

Սրկ.-Ողջոյն առք մեմեանց . . .

Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ,
Որ էնն Աստուած աստ բազմեցաւ.

Խաղաղութեան ձայն հընչեցաւ,

Սուրբ ողջունի հրաման տրւաւ.

Եկեղեցիս մի անձն եղև,

Համբոյրըս յօդ լըրման տրւաւ.

Թըշնամութիւնըն հեռացաւ,

Սէրն յընդհանուրըս սրփոեցաւ.

Ա՛րդ, պաշտօնեայք, բարձեալ ըզձայն՝
Տու՛ք օրհնութիւն ի մի բերան.

Միանական Աստուածութեանն,

Որում սրովբէքն են սրբբարան:

Սրկ.-Ահլւ կացուք . . .

Առ քեզ Աստուած:

Սրկ.-Պատարազ Քրիստ . . .

Ողորմութիւն և խաղաղութիւն

Եւ պատարազ օրհնութեան:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:

Քհ.-Շնորհք, սէր . . . ընդ ձե՛զ . . .

Ամէն, և ընդ հողւոյդ քում:

Սրկ.-Զուրուհա, զգրուհա . . .

Ունիմք առ քեզ տէր ամենակալ:

Սրկ.-Եւ գոհացարուք . . .

Արժան և իրաւ:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:

Հողի Աստուծոյ,

Որ զփառակցի քո զխորհուրդ՝ իջեալ

Ի յերկնից կատարես ի ձեռքս մեր.

Հեղմամբ արեան սորա

Աղաչեմք ըզքեզ, հանգո՛

Ձհողիս մեր նրնջեցելոց:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:
Քհ.-Բնդ սրս և մեզ . . .

Յիշեա տէր և ողորմեա:

Քհ.-Աստուածածնին սրբ . . .

Յիշեա տէր և ողորմեա:

Սրկ.-Առաքելոց սրբոց . . .

Յիշեա տէր և ողորմեա:

Սրկ.-Օրհնեալ գովեալ . . .

Փառք յարութեան քո տէր:

{ յայտնութեան
տէրութեան
գալըստեան

Սրկ.-Առաջնորդայն և այլն:

Յիշեա տէր և ողորմեա: (4 անգամ)

Քհ.-Ձամենաբարեպաշտ . . .

Ա մ է ն . . .

Սրկ.-Գոհութիւն և լիաւար . . .

Ստամենայնի և յաղազս ամենեցուն:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:
Քհ.-Եւ եղիցի . . . ընդ ձե՛զ . . .

Ամէն, և ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ.-Եւ ևս խղաղութ. և այլն:

Տէր ողորմեա: (4 անգամ)

Սրկ.-Բնկալ կեցո . . .

Կեցո տէր և ողորմեա:

Սրկ.-Ձամենասրբուհի և այլն:

Յիշեա տէր և ողորմեա:

Տէր ողորմեա, քեզ տեառնըդ յանձն եղիցուք,

Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա, տէր ողորմեա:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:
Քհ.-Եւ տուր մեզ . . .

Հայր մեր, որ յերկինս ես,

Սուրբ եղիցի անուն քո.

Եկեսցէ արքայութիւն քո,

Եղիցին կամք քո՝ որպէս յերկինս և յերկրի:

Չհաց մեր հանապազորդ

Տո՛ւր մեզ այսօր.

Թո՛ղ մեզ ըզպարտիս մեր՝

Որպէս և մէք թողումք մերոց
պարտապանաց.

Եւ մի՛ տանիր զմեզ ի փորձութիւն,

Այլ փրկեան ի չարէ:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:
Քհ.-Զի քո է . . . Խաղաղութ . . .

Եւ ընդ հոգևորդ քում:

Սրկ.-Աստուծոյ երկըր . . .

Առաջի քո տէր:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:
Քհ.-Քրիստոսիւ, Յիսուսիւ . . .
Սրկ.-Պաշտումէ:
Քհ.-Ի սրբութիւն սրբոց:

Միայն սուրբ,

Միայն տէր.

Յիսուս Քրիստոս ի փառս Աստուծոյ Հօր.

Ա մ է ն:

Սրկ.-Օրհնեա տէր: (3 անգամ)
Քհ.- Օրհնեալ Հայր սուրբ և այլն:

Ա մ է ն: (3 անգամ)

Սրկ.-Օրհնեա տէր:
Քհ.-Օրհնութիւն և փառք . . .

Ամէն. Հայր սուրբ,

Որդիդ սուրբ,

Հոգիդ սուրբ.

Օրհնութիւն Հօր և Որդւոյ

Եւ սրբոյ Հոգւոյն.

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս

Յաւիտենից: Ա մ է ն:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:
Քհ.-Ի սուրբ, ի սուրբ . . .

Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա . . .

Արի Աստուած հարցըն մերոց,

Որ ապաւէնդ ես նեղելոց.

Հաս օգնութիւն ծառայից քոց,

Լեր օգնական ազգիս Հայոց:

Միջնորդութեամբ սրբոյ խաչիդ

Եւ անարատ սուրբ ծընողիդ

Յիշեա զհեղումն արեան փրկչիդ,

Ե՛լ ի խընդեր փոքու հօտիդ:

Տէր ողորմեա . . . Շնորհիւ աւուրս մեզ ողորմեա:

Սրի.-Սուրբ անմահ, . . .

Յիշեա տէր և ողորմեա:

Սրի.-Սաղմոս ասացէք . . .

Օրհնեալ է Աստուած:

Քրիստոս պատարագեալ

Բաշխի ի միջի մերում, — ալ էլ ու ի ա:

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր

Եւ սուրբ զարին իւր ցօղէ ի մեզ, — ալ է:

Մատիք առ տէր և առէք ըզլոյս, — ալ է:

Ճաշակեցէք և տեսէք,

Զի քաղցր է տէր, — ալ էլ ու ի ա:

Օրհնեցէք ըզտէր յերկինս, — ալ էլ ու ի ա:

Օրհնեցէք ըզնա ի բարձունս, — ալ էլ ու ի ա:

Օրհնեցէք ըզնա ամենայն հրեշտակք նորա,

— ալ էլ ու ի ա:

Օրհնեցէք ըզնա ամենայն զօրութիւնք

նորա, — ալ էլ ու ի ա:

Սրի.-Նրկիւղիւ և հաւատ . . .

Աստուած մեր և տէր մեր երևեցաւ մեզ.

Օրհնեալ, եկեալ անուամբ տեառն:

Քհ.-կեցո տէր . . .

Լըցաք ի բարութեանց քոց տէր,

Ճաշակելով ըզմարմին քո և զարին.

Փնօք ի բարձունքս կերակրողիդ ըզմեզ:

Որ և հանապազ կերակրես ըզմեզ,

Առաքեալ ի մեզ ըզհոգևոր քո զօրհնութիւն.

Փնօք ի բարձունքս կերակրողիդ ըզմեզ:

Սրի.-Եւ ևս խաղաղութ . . .

Տէր ողորմեա:

Սրի.-Եւ ևս հաւատով . . .

Գոհանամք ըզքէն տէր,

Որ կերակրեցեր ըզմեզ

Յանմահական սեղանոյ քոյ:

Բաշխելով ըզմարմին և զարինդ

Ի փրկութիւն աշխարհի

Եւ կեանք անձանց մերոց:

Սրկ.-Օրհնեա տէր:
Քհ.-Որ օրհնես զայնոսիկ . . .

Օրհնեալ է Աստուած.

Քհ.-Կեցո զԺողովուրդս . . . և այլն:

Ա մ է ն: (3 անգամ)

**Ա մ է ն. Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ
Յայսրմհետէ մինչև յաւիտեան. (2 անգամ)**

Եւ եղիցի անուն տեառն օրհնեալ . . .

Քհ.-Կատարումն օրինաց . . .
Սրկ.-Օրթի:
Քհ.-Խաղաղութ . . .

Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Սրկ.-Երկիւղածուութեամբ լուարուր:
Քհ.-Սրբոյ աւետարանի . . .

Փառք քեզ տէր Աստուած մեր:

Սրկ.-Պաշտօնում:

Ասէ Աստուած:

ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ

**Հ Ո Ք Ե Ի Ո Ր
ԵՐԳԵՑՈՂ ՈՒԹԻՒՆ**

Բ

I. Ժ Ն Ն Դ Ե Ա Ն:

- Այսօր տօն է ծընընդեան—աւետիս
- Տեառն մերոյ և յայտնութեան—աւետիս:
- Այսօր արևն արդարութեան—աւետիս
- Երևեցաւ ի մէջ մարդկան—աւետիս:
- Այսօր սուրբ կոյսն անապական—աւետիս
- Ծնաւ եբեր զանմահ արքայն—աւետիս:
- Այսօր հրեշտակք երկնից իջան—աւետիս
- Ընդ մեզ օրհնեն զանմահ արքայն—աւետիս:

Ձանապական կոյսըն Մարիամ
 Աստուածածին խոստովանի սուրբ եկեղեցի,
 Ուստի տըլաւ հացն անմահութեան
 Եւ բաժակ մեզ ուրախարար.
 Տո՛ւք օրհնութիւն նըմա հոգևոր երգով:

Խորհուրդ մեծ և սքանչելի,
 Որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ,
 Հովիւք երգեն ընդ հրեշտակս,
 Տան աւետիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր արքայ
 Ի Բեթղեհէմ քաղաքի.

Որդիք մարդկան օրհնեցէք,
 Զի վասն մեր մարմնացաւ:

Անբաւելին երկնի և երկրի
 Ի խանձարուրս պատեցաւ.
 Ոչ մեկնելով ի Հօրէ՛
 Ի սուրբ այրին բազմեցաւ:

II. Մ Կ Ր Տ Ո Ւ Թ Ե Ա Ն:

Ով զարմանալի խորհուրդ այս մեծ յայտնեալ.
 Սրարիչն Աստուած ի Յորդանան եկեալ.
 Կամէր մկրտիլ ի ծառայէն իւրմէ,
 Չառնոյր Կարապետն ըզմկրտելն ի յանձն:
 Յորդանան լուեալ փախըստական դառնայր,
 Վըտակ առ վըտակ պատգամաւոր լինէր.
 Գե՛տ մի զարհուրիւր, քո արարիչն եմ ես,
 Եկեալ մկրտիմ և լուանամ ըզմեղս:
 Յիսուս յառաջեաց աստուածութեամբն ի ջուրն
 Հանդերձ Յովհաննու Յիսուս ի գետն եմուտ.
 Երկինք պատառեալ, ձայն ի յերկնից իջեալ
 Զայն Հօր ի բարձանց Որդւոյն իւր վըկայեալ:
 Դա է իմ որդի ընդ որ հաճեցայ, ասէր,
 Դըմա լուարուք որդիք մարդկան ձայնէր:

Այսօր ձայնըն հայրական
 Յերկնից իջեալ հաճոյական
 Սիրեցելոյ Որդւոյ վկայն:
 Ա՛յ յորդորէ, գետ յորդորէ, գետ Յորդանան.
 Յորդորական ձայնիւ երգէր
 Մեծ Կարապետն Յովհաննէս:

Այսօր երկիրս երկինք եղև
Երևելով Աստուածորդուն
Սիրով եկեալ ի մկրտիլ:

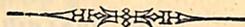
Ա՛յ յորդորէ, գետ յորդորէ . . .

Այսօր վերին դասք հրեշտակաց
Ուրախացան ընդ սուրբ գալուստ
Աստուածորդուն ի Յորդանան:

Ա՛յ յորդորէ, գետ յորդորէ . . .

Այսօր եկեալ Աստուածորդին
Ի Յորդանան խոնարհութեամբ՝
Ջրով մկրտիլ ի Յովհաննէ:

Ա՛յ յորդորէ, գետ յորդորէ . . .

III. Ձ Ա Տ Կ Ի:

Միաշաբաթ օր հանգըստեան—աւետիս,
Կանայք եկին ի գերեզման—աւետիս.

Եւ ողբային արտասուական—աւետիս,
Խնդրել զՅիսուս անապական—աւետիս:

Ձայնեաց հրեշտակն ուրախական—աւետիս,

Ձայն որ եղին ի գերեզման—աւետիս.

Ձեզ աւետիս յարեալ փեսայն—աւետիս,

Դրունք դըժոխոց խորտակեցան—աւետիս:

Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց,

Մահուամբ ըզմահ կոխեաց

Եւ յարութեամբն իւրով

Մեզ ըզկեանս պարգևեաց.

Նմա փառք յաւիտեանս. ամէն:

Գովեա Երուսաղէմ ըզտէր.

Յարեալ Քրիստոս ի մեռելոց—ալէլուիա:

Եկայք ժողովուրդք երգեցէք տեառն—ալէլուիա:

Փառք Հօր և Որդու և Հոգւոյն սրբոյ

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից, ամէն.

Յարուցելոյն ի մեռելոց—ալէլուիա:

Որ զաշխարհըս լուսաւորեաց—ալէլուիա:

IV. Ս. ՀԱՂՈՐԴՈՒԹԵԱՆ:

Որ կազմեցեր սեղան խորհրդոյ

Եւ արբուցեր յանմահական բաժակէն

Սըրբոց քոց առաքելոցն

Այսօր ի սուրբ վերնատանն.

Աղաչեմք, Փրկիչ, ողորմեա՛:

Մաքրեա ըզմիտս և ըզխորհուրդս,

Զի և մեք հաղորդիցուք սըրբութեամբ,

Սըրբոց քոց առաքելոց

Այսօր է սուրբ վերնատանն:

Աղաչեմք, Փրկիչ, ողորմեա:

Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն,

Ի փրկուածեան մեր կատարումն

Խոնարհի է վերնատունն

Ի սուուերական տօնից լըրումն.

Նախ քան զընթրիսըն խորհրդոյ

Սփածաւ զենջակ արկողն լուսոյ

Եւ ջուր առեալ ծառայաբար

Զոտըս լուանայր զաշակերտացն:

Բանին հօր փառաց լուսոյ՝

Պետրոս մերձիլ յօտս ոչ ներէր.

Այնքմ ձեռաց, որոյ են գործք,

Երկնից երկինք և երկրաւորք՝

Որով կուրաց աչքք բացան,

Խուլք եւ համերք արձակեցան,

Որ վերածեաց զինքն է ծովին

Սաստեաց ալեացն և լըուեցին:

Գլխոյն ընտրեալ հօտին փոքու

Սաստէր զխորհուրդն ոչ գիտելոյ,

Որով դառնայր և հնազանդէր

Զոտս և ըզգլուխս մաքրել մաղթէր.

Գլխոյս, ասէ, չէ ինչ պիտոյ

Լուացումն ջրոյ, զի լուացեալ է,

Ոտիցդդ պէտք են մաքրութեան՝

Յօդիլ է գլուխըս սըրբութեամբ:

Դասուց իւրոց աշակերտաց,

Զոր նախ բանիւ վարդապետեաց,

Այսօր գործով ըզծայրաբոյն

Եցոյց լինքեան զխոնարհութիւն.

Սպասաւորեալ հողեղինաց՝

Այն որ անտեսն է հրեղինաց,

Տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն,

Այն որ պաշտին է սրովբէից:

Եթէ տէրս, ասէ, էից

Եւ վարդապետըս բոլորից,

Զաշակերտացդ և զծառայից

Զոտըս լուացի է հնոյ աղտից.

Միմեանց և դուք համաբնութեամբ

Յուցէք ըզնոյն խոնարհութիւն,

Բարձրացելոյն է կործանումն

Եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնումն:

Զոր մաքրեցեր յաւազանին
 Մաքուր ձեռօք զոտրս նոցին,
 Եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ
 Յաղթող լինել չար հըպարտին,
 Եւ զիմ լըւայ զտիղմըն մեղաց
 Աղաչանօք սըրբոյ գընդին,
 Եւ ըզգընացս ուղղեա զոտին
 Խոնարհութեամբ ելիւք յերկինս:

V. U. Պ Ս Ա Կ Ի:

Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի,
 Քանզի Քրիստոս արքայն երկնից
 Այսօր պըսակեաց ըզքեզ խաչիւն իւրով
 Եւ զարդարեաց զամուրըս քո
 Մքանչելի փառօքն իւրովք:
 Խընդա յոյժ դուստըր սիովնի,
 Քանզի երկիրս երկինք եղև
 Այսօր վերըստին քո նորոգմամբ
 Եւ թագաւորն երկնաւոր
 Հաճեցաւ բընակիլ ի քեզ:

Ընդ դասս երկնաւոր զօրացն
 Վեր առեալ տօնեմք քեզ
 Այսօր զանդադար փառատրութիւնս.
 Ուրախ լեր հարսն անարատ
 Անքըննին քո խորհըրդով:

Ո՛վ երանելիդ ամենեցուն,
 Տիեզերական իշխանութեամբ
 Ընկալար ի Քրիստոսէ
 Ըզթագ պարծանաց.

Ո՛վ (Թէոքոս) մեծ թագաւոր,

Վասըն մեր բարեխօսեա՛

Առ թագաւորն երկնաւոր:

Որ քոյին սուրբ աղօթիւքդ

Վանեցեր ըզթշնամին,

Կոխելով ըզսատանայ՝

Ընդ երկնայինսըն դասեցար.

Ո՛վ (Թէոքոս) մեծ թագաւոր,

Վասըն մեր . . .

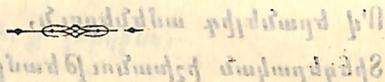
Փառք Հօր և Որդւոյ և Հօգւոյն սըրբոյ

Այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.

ամէն:

Ուստի և մեք հաւատացեալքս
Տօնեմք ըզքօ լիշատակս,
Օրհնութիւն առաքելով
Ըզքեզ պըսակողին.

Ո՛վ (Թէորոս) մեծ թագաւոր,
Վասըն մեր . . .

Սիօնի որդիք զարթիք,
Հարսին լուսոյ տո՛ւք աւետիք.
Եթէ փեսայն քո յարուցեալ
Յողթեաց մահու իշխանութեամբ
Գայ պըսակէ ըզքեզ փառօք,
Ե՛լ ընդ առաջ պըճնեալ զարդուք.
Երգեա՛ երգ նոր յարուցելոյն՝
Նընջեցելոց կենաց պըտղոյն:

VI. ՆՆՁԻՑԵԱԼԻ ՌԻՂԱՐԿԱՆՈՐՈՒԹԵԱՆ:

Աշխարհ ամենայն Գող եղէ մեղաց,
Առ իս նայեցեալ Գըտող կորըստեան,
Ախտակից լերուք: Գուք ինձ փորեցի:
Իանամ ըզըրթունս, Դաւեցի զանձն իմ,
Իարբառիմ լեզուաւս, Դաւաճանեցի,
Իողոքեմ զանձնէս: Դարան գործեցի:
Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա: *)
Երբեմն էի լոյս Երկինք և երկիր
Եւ այժմ եմ խաւար Եկայք ողբացէ՛ք
Եւ ըստուեր մահու: Եղկելի զանձն իմ:
Զի՞նք պատմեցից Ընտրեցի ըզչարն,
Զթիւ մեղաց իմոց, Ընկալայ կամաւ
Զի բազում են յոյժ: Ըզհոյլըս մեղաց:
Տէր ողորմ. . . .
Թաթաւիմ տըղմով, Ի բաց մեկնեցայ
Թաւալիմ ի մեղս, Ի սուրբ խորհըրդոց
Թօթափիլ չկարեմ: Ի բարեաց գործոց:
Ժանտախտիւ լըցեալ, Լաւ վարկաւ անձն իմ,
Ժահահոտ եղէ Լուսոյն հեռանալ
Ժամանակս բազումս: Լինիլ ընդ խաւար:
Տէր ողորմ. . . .

*) Իւրաքանչիւր 2 տան վերջը կը կենտր.

Խորհուրդք չարին Կամաւ կորացայ,
 Խաբեն ըզհոգիս, Կարկամեալ անձամբս
 Խորասոյզ առնեն: Կանգնիլ ոչ կարեմ:
 Ծածկեն անդրնդօք, Հուր մեղաց կիզող
 Ծիծաղին գլորմամբս, Հըրդեհեաց որ լիս
 Ծանակ զիս առնեն: Հոգևոր բարիս:

Տէր ողորմ. . . .

Զաղկեցայ մեղօք, Ճաշակմամբ մեղաց
 Զաղկեցին տեսողք, Ճաշեցի ըզմահ
 Զանձրացաւ հոգիս: Ճոխս աղքատացայ:
 Աեղի դառնութեան Մեռեալ եմ հոգևովս,
 Աօղեալ ի սիրտ իմ՝ Մոլորեալ մըտօքս,
 Ամպար իմ շիջաւ: Միայն կամ մարմնովս:

Տէր ողորմ. . . .

Յորոգայթ մահու Շարջ պատեալ զինև
 Յորսողին անկայ, Շունք բազումք եղեն՝
 Յաղթեցայ յախտից: Շաղախին արեամբս:
 Նետից թըշնամւոյն Որս եղէ չարին,
 Նըշաւակ եղէ, Ուռկանաւ մեղաց
 Նոր միշտ խոցոտիմ: Որսացաւ զանձն իմ:

Տէր ողորմ. . . .

Զարաչար վըշտօք Զանամ զըղջանալ
 Զարչարի անձն իմ Զեռանիմ դարձեալ,
 Զուռնիմ դագարումն: Զեռնում հրով մեղաց:
 Պարտապան գըտայ Ռաբբի կոչեցայ,
 Պարտուց յանցանաց Ռակայ անուանիմ
 Պարտեալս ի մեղաց: Ռամկական Վարուքս:

Տէր ողորմ. . . .

Սիրով ցանկութեան Տիրեցին ինձ չարք,
 Սաստիկ բարկութեամբ Տարագիր հանին
 Սիրտ իմ խոցեալ է: Տիրական գըրկացն:
 Վիրօք յանցանաց Բաբունւոյն բարւոյ
 Վըշտանալ հոգիս, Բախճական ձայնին
 Վարանեալ շըրջիմ: Բոտինս ոչ լուայ:

Տէր ողորմ. . . .

Ցանկութիւն չարեաց Փութացի՛ր, անձն իմ,
 Ցանկալի դիմօք Փախչիլ ի չարեաց
 Ցաւեցոյց զաչս իմ: Փափագիլ բարեաց:
 Իլւրաքանչիւրոց Քեզ միշտ մերձ ծանիր,
 Իլւմամբ խուռն ախտից Քուն մահու եկեալ
 Իլւծեալ է հոգիս: Քըննող դատաւոր:

Տէր ողորմ. . . .

Փայլին արդարքն յարքայութեան

եւ ճըզնաւորքն ի հանգըստեանն,

Մարտիրոսքն պըսակին

եւ կուսանաց լապտերք վառին,

Դասեցի՛, Տէր, ընդ նոսին,

Որք զքեզ Աստուած խոստովանին,

Արդարութեամբ մի դատեսցին,

Այլ գըլթութեամբ քո քաւեսցին:

Գո անպատու մտնարհութեամբք,

Որ թաղեցար մեռելութեամբք,

եւ յարուցեր որդւոց մարդկան,

Որք հաւատով ի քեզ անկան,

Յարձ և զմեզ արդարութեամբ

եւ զնընջեցեալն ողորմութեամբ,

Զի կենդանեացրս բերանով

Տացին քեզ փառս ընդ Հօր Հոգւով:

Փառաց ի փառքս բարձրանան,

Աջակողմեանքն վերանան,

Յորժամ լըսեն զերանական

Զայն օրհնութեան ի քէն կուսան,

Նընջեցելոյս մեր լըսեցի՛

Զաստուածային բարբառըք քո,

Դասաւորեա՛ ըզսա վերնոցն

Երգել քեզ զփառս ընդ զուարթնոցն:

Կահանայք և ժողովուրդք

Հայցեմք ի քէն Տէ՛ր բարեգուլթ

Ընդ նընջեցեալսն հաւատով

Ընկալ ըզմեզ նովին յուսով՝

Յերուսաղէմ քաղաք վերին,

Յորում արդարքն ժողովին,

Փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին

Երրորդութեանդ երբեակ անձին:

Ի վերինն Երուսաղէմ

Ի բնակարանքս հրեշտակայ,

Ուր Ենովք և Եղիաս

Կան ծերացեալ աղաւնակերպ

Ի զրախտին Եդեմական

Պայծառացեալ արժանապէս.

Ողորմած Տէր, ողորմեա՛

Հոգւոցն մեր նընջեցելոց:

VII. ԱՌԱՋՆՈՐԴԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ:

Հրաշափառ Աստուած և միշտ բարեխնամող,
Որ յառաջ գիտութեամբ ըզփըրկութիւն Հայաստանեայց
Ըսկըզբնաւորեալ ի պարթևական մեղապարտ ազգէն
Լուսաւորիչ մեզ շնորհեցեր:
Վասն որոյ բարեխօսութեամբ սորա կեցո՛ ըզմեզ
Այժմ և ի քո ահաւոր գալըստեանն:

Հրաշալի զարմացմամբ երանելի սուրբ Գրիգոր
Զանտանելի ըզչարչարանս ի յանձն էառ
Եւ երեքհնգօք ամօք ի մէջ թունաւորացն բնակէր
Անդընդային տանջանօքն ի վիրասլին:
Վասն որոյ բարեխ. . . .

Հրաշագործ քո բանիւդ և մեծ ողորմութեամբդ
Եկեալ բժժըշկէր ըզհարուածեալսն
Ի դիւբադիս սաստիցն՝ երկըրպագուս առնելով
Զամենեսեան սուրբ Երրորդութեանդ:
Վասն որոյ բարեխ. . . .

Ուրախ լեր սուրբ եկեղեցի ևայլն (աե՛ս էրե՛ս 32)

VIII. ՀԱՅՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔԻ:

Աստուած հըզօր Հայր գըթութեան
Աղբիւր առատ ողորմութեան
Պատճառ Որդւոյն անեղ ծնընդեան
Եւ սուրբ Հոգւոյն անհաս բըղիման՝
Ընդ որս մի տէր ի մի հրաման
Հաստիչ բոլոր եղելութեան,
Որով յաւէտ փառաբանի
Երրորդութիւնդ անճառելի:

Որդիդ Աստուած տէր և իշխան
Նըկարագիր Հօր էութեան
Որ ըզպատկեր քո տիրական
Տեսեալ ի վիհըս կորըստեան
Զըհանդուրժեալ սէրդ անսահման
Մերժէր ըզնա ի յաւիտեան,
Ուստի և մեք փառաւորեմք
Ըզսէր անունդ անճառելի:

Ելեր ի փայտըն մահաբեր,
Յօր զփըրկական արիւնդ հեղեր,
Որով ըզմեզ ազատեցեր
Ի գերողէն և կեցուցեր,

Ի գերեզման մահու իշեր

Եւ զմահացեալսն խրուցեր,

Ընդ որս և մեք փառաւորեմք

Զանօրէնութիւնդ անճառելի:

Հողիդ Աստուած, աղբիւր շնորհաց

Առատաբաշխ և միշտ գրթած

Եւ յաւիտեան:

Ըզմայրքս մեր պայծառացո՛ւ,

Զմանկունս սոյին քեզ զօրացո՛ւ,

Ըզհայրապետքս մեր կեցո՛ւ,

Եւ ի շնորհքս քո փայլեցո՛ւ,

Ի փառս սուրբ Երրորդութեան

Այժմ և յաւէտ և յաւիտեան:

IX. ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ՄԱՂԹԱՆՔԻ:

Ամենազօր Աստուած

Եւ թագաւոր յաւիտենից,

Որ ի պատկեր քո երկնաւոր

Եւ աներևոյթ թագաւորութեանդ

Հաստատեցեր յերկրի թագաւոր

(ԶՆԻԿՈՂԱՅ ԱՂԷԿՍԱՆՈՒՐՈՎԻՆՆ՝)

Ի կառավարել և ի պահպանել

Ըզքո ժողովուրդդ,

Պահեմ ըզսա անսասան

Եւ անպարտելի:

Աղբիւր կենաց և պարգեւից խաղաղութեան

Եւ զօրացուցից քոյոց ծառայից

Յաւել ըզկեանս խաղաղականս

Ի քէն պսակելոյ արքայիս մերոյ

(ՆԻԿՈՂԱՅ ԱՂԷԿՍԱՆՈՒՐՈՎԻՆՆ՝)

Եւ զօրացո՛ւ ի թըշնամեաց պատերազմի

Ի փառս անուանդ

Եւ ի պայծառութիւն եկեղեցւոյ քում սըրբոյ,

Յորում փառաւորի անդադար

Տէրութիւնըդ քո:

Բարձրացո՛, Տէր, և փայլեցո՛
 Գաւազան իշխանութեան սորա
 Ընդ ամենայն ծագս երկրի.
 Ընդարձակեա՛ շառաւիղօք
 Եւ հարազատ ժառանգակցօք
 Մինչև ի կտտարած աշխարհի.
 Ալլև օրհնեա՛ և պահպանեա՛ զամենեսեան,
 Որք ընդ իշխանութեամբ սորին ենթադրին,
 Յորոց փառաւորի անդադար
 Տէրութիւնըդ քո:

Թագաւոր երկնաւոր,
 Զեկեղեցի քո անշարժ պահեա՛,
 Եւ զերկըրպագուս անուանըդ քում
 Պահեա՛ ի խաղաղութեան:

X. ԳԻՇԵՐԱՅԻՆ ԺԱՄՈՒ:

Առաւօտ լուսոյ	Բըղխումն ի Հօրէ,
Արեգակն արդար,	Բըղխեա՛ ի հոգւոյս
Առ իս լոյս ծագեա՛:	Բան քեզ ի հաճոյս:
—	—
Գանձդ ողորմութեան,	Դուռն ողորմութեան
Գանձիդ ծածկելոյ,	Դաւանողիս բաց,
Գլտող զիս արա՛:	Դասեցո՛ վերնոցն:
—	—
Երբեակ միութիւն,	Զարթի՛ր Տէր, օգնել
Եղելոց խնամող	Զարթո՛ ըզթըմբալս՝
Եւ ինձ ողորմեա՛:	Զուարթնոց նըմանիլ:
—	—
Էդ Հայր անշարժըն,	Ընկա՛լ զիս գըթած,
Էակից Որդի,	Ընկա՛լ ողորմած,
Է միշտ սուրբ Հօգի:	Ընկա՛լ մարդասէր:
—	—
Թագաւոր փառաց՛,	Ժողովող բարեաց,
Թողութեանց տըլող,	Ժողովեա՛ և զիս
Թո՛ղ ինձ ըզյանցանս:	Ժողովս անդրանկաց:
—	—
Ի քէն, Տէր, հայցեմ:	Լէ՛ր կեանք մեռելոյս,
Ի մարդասիրէդ՝	Լոյս՝ խաւարելոյս,
Ինձ բըժըշկութիւն:	Լուծանող՝ ցաւոյս:
—	—

Խորհրդոց գիտող,	Ծընունդ Հօր ծոցոյ,
Խաւարիս շնորհեա՛	Ծածկելոյս ստուերաւ
Խորհուրդ լուսաւոր:	Ծագեա՛ զլոյս փառաց:
—	—
Կենարար Փըրկիչ,	Հաստեա՛ հաւատով,
Կեցո՛ ըզմեռեալս,	Հաստատեա՛ յուսով,
Կանգնեա՛ ըզգլորեալս:	Հիմնեցո՛ սիբով:
—	—
Զայնիւս աղաչեմ,	Ղամպարամբ լուսոյ,
Զեռօքս պաղատիմ,	Ղեկավար ճաշտար,
Զիր բարեաց շնորհեա՛:	Ղօղեալս ամրացո՛:
—	—
ձառագայթ փառաց,	Միածինչդ Հօր,
ձանապարհ ինձ ցոյց՝	Մոյժ գիս յառագաստ
ձեպել ի յերկինս:	Մաքուր հարսանեացդ:
—	—
Յորժամ գաս փառօք	Նորոգող հնութեանց,
Յահագին աւուրն,	Նորոգեա՛ և զիս,
Յիշեա՛ զիս, Քրիստոս:	Նորոգ գարդարեա՛:
—	—
Շնորհատու բարեաց,	Ուրախացո՛, Տէր,
Շնորհեա՛ զքաւութիւն,	Ոգւոյս փշրկութեամբ,
Շնորհեա՛ զթողութիւն:	Ոյր վասն եմ ի սուգ:

Զար մըշակողին,	Պարգեիչ բարեաց,
Զար սերմանց նորին	Պարգեւեա՛ իմոց
Զորացո՛ զպշտուղն:	Պարտեացս թողութիւն:
—	—
Զուր շնորհեա՛ աչացս	Ռետինըդ քաղցու,
Զերմ հեղուլ արտօսը	Ռամ հոգւոյս արբո՛,
Զշնջել ըզյանցանս:	Ռահ ցոյց ինձ լուսոյ:
—	—
Սէր անուն Յիսուս,	Վասըն գըթութեանդ,
Սիրով քով ճըմլեա՛	Վասն ողորմութեանդ՝
Սիրտ իմ քարեղէն:	Վերըստին կեցո՛:
—	—
Տենչալույզ տեսլեամբ	Րաբունդ երկնաւոր,
Տո՛ւր ինձ յագենալ	Րոտեա՛ զաշակերտս
Տէ՛ր Յիսուս Քրիստոս:	Րամից երկնայնոց:
—	—
Յօղ արեան քո, Տէր,	Իիւծեալս մեղօք
Յօղեա՛ ի հոգիս,	Իիւծեալ աղաչեմ
Յշնձացէ անձն իմ:	Իիւսել ինձ բարիս:
—	—
Փըրկիչ բոլորեց,	Քաւիչ յանցանաց,
Փութա՛ զիս փըրկել	Քաւեա՛ զօրհնաբանս,
Փորձութեանց մեղաց:	Քեզ երգել ըզփառս:
—	—
Սրբուհւոյ Աստուածածնին բարեխօսութեամբն՝	
Յիշեա՛ Տէր և ողորմես:	

Ստանալու համար պէտք է դիմել.
 Армавиръ (Кубан. области), Регенту
 Шаанянъ Симеону.

Տպագրութեան համար պատրաստ են.

- 1) Ուղղեցոյց խմբագրութեանը և ուսուցիչներին,
 (տարրական ձայնագրութեան վեց դաս)
- 2) Ձեռնարկ եւրոպական ձայնագրութեան:

ԳԻՆՆ Է 15 ԿՈՊ.

10-ից աւելի առնողը ճանապարհածախս չի վճարել:
50-ով առնողին 20% զիջում:

002 7432

« Ազգային գրադարան

ML0027432

